

dist. 27. cap. 1. & seqq. Benjumea de charit. disp. 2. art. 4. & seqq. p. 1.
 32. Ex Scholâ Eximiâ Suarez de charit. disp. 5. sect. 1. & seqq.
 Palao tract. 6. disp. 1. punct. 4. Vazquez de premit. q. 86. art. 2. dub. 4.
 Azor tom. 1. lib. 9. cap. 4. q. 1. Filliucius tract. 22. cap. 9. q. 8. Coninch
 disp. 24. dub. 3. num. 48. Toletus lib. 4. cap. 9. Hurtado 2. 2. disp. 174.
 sect. 1. subsect. 2. Escobar tom. 6. lib. 49. sect. 2. cap. 14. dub. 1. Amicus
 tom. 4. disp. 27. sect. 1. Carleton tom. 2. disp. 36. sect. 5. Gordonus t. 2.
 q. 13. cap. 4. Fabri tom. 2. tract. 6. disp. 6. q. 1. & 2. Arriaga de charit.
 disp. 36. num. 2.

33. Ex aliis D. Bonaventura in 3. dist. 27. q. 6. Ioan. Sanchez
 disp. 21. num. 21. Lorca de charit. disp. 26. à num. 9. Trullench lib. 1. c. 5.
 num. 9. Abulens. in Matth. cap. 25. q. 739. Diana 5. p. tract. 14. resol.
 105. Caspens. tom. 2. tract. 17. disp. 3. sect. 6. Estius in 3. dist. 28. §. 1.
 Verde tit. 3. §. 20. num. 130. Leander tom. 6. tract. 4. disp. 2. q. 2. Cara-
 muel in Theolog. Intent. num. 1826. Malletus tom. 2. pag. 21. & seqq.

34. Quæstio 2. An eadem sit dilectio, qua diligimus Deum, &
 proximum? De quò, *hic q. 1.*

35. Quæstio 3. An Christus Dominus habuerit gratiam simpli-
 citer infinitam? De quò, *hic dist. 13. q. 4.*

36. Quæstio 4. An gratia, & charitatis habitus realiter distin-
 guantur? De quò, *tom. 1. dist. 14. q. 4.*

37. Quæstio 5. An habitus charitatis sit tota ratio agendi? De
 quò, *tom. 1. dist. 17. q. 1.*

38. Quæstio 6. An, & quid sit iustificatio, eiusque formalis ra-
 tio? De quò, *tom. 2. dist. 26. q. 1.*

39. Quæstio 7. An amor viæ, & patriæ distinguatur specie? De
 quò, *tom. 1. dist. 14. q. 2.*

40. Quæstio 8. An charitas sit donum creatum, & à Spiritu San-
 cto distinctum? De quò, *tom. 1. dist. 14. q. 2.*

41. Quæstio 9. An præceptum de dilectione Dei possit ab homi-
 ne in hac vita penitus expleri? De quò, *hic q. 1.*

42. Quæstio 10. An dilectio Dei super omnia possit assequi sine
 fide infusâ, aut gratia? De quò, *tom. 2. dist. 26. q. 9.*

43. Quæstio 11. An possit Deus sine proximo, aut proximus
 sine Deo diligere? De quò, *hic q. 1.*

44. Quæstio 12. An, & quomodo charitas possit augeri, aut mi-
 nuï? De quò, *tom. 1. dist. 17. q. 2.*

DE NUMERO DILIGENDORUM.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ OCTAVÆ SYNOPSIS.

Demandata foret quanvis dilectio nulla

Corporis ac animæ certa tenenda tamen.

Sic incipit: *Hic potest quæri.*

Sic terminat: *Exhibitionis.*

1. **C**ONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit
 Magister de charitate, quantum ad ipsius essentiam, & de-
 finitionem; sed in præsentia determinat de diligendorum numero, &
 distinctione: ergo in his distinctionibus à recto connexionis tramite
 non deflectit Magister.

2. Consequentia probatur: Non appositè de diligendorum nu-
 mero, & discretionem posset Magister differere, si charitatis essentiam
 definitionemque prius non reseraret: ergo si Magister in superiori
 distinctione ostendit essentiam definitionemque charitatis, non incon-
 grue egit in præsentia de diligendorum numero, & distinctione.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In qua-
 rum prima demonstrat Magister, qualiter sub dilectione proximi
 totus deprehendatur homo. In secunda verò propugnat, præceptum
 de proximi dilectione ad Angelos usque elongari. In tertia autem,
 & ultima ostendit parte, nomen proximi variè ac diversimodè usur-
 pari.

4. **P**RO PRIMÆ igitur distinctionis partis indagine, prima
 proponitur thesis: *De corporis, & animæ proximi dilectione, duo haud ex-
 tant distinctè spiritualia præcepta.* Quam totis nixibus quadam ex solu-
 tione quæsitæ pertentat in textus littera consuadere Magister.

5. Sic in textu expressè rimatur Magister: *An in illo proximi de-
 lectionis mandato totum proximum, animam quippè, & corpus, nosque ipsos
 totos diligere præcipiamur?* Cui affirmativè respondet Magister, pro-
 batque aliquibus rationibus, & Augustini affectatis autoritatibus.

6. Primò ratione: In duobus illis mandatis dilectionis Dei, & proximi, distinctione superiori appositis, omne genus diligendarum rerum proculdubio continetur; sed sub diligendarum rerum genere, corpus, & anima proximi continentur: igitur in illo proximi dilectionis mandato, totum proximum, animam scilicet, & corpus, diligere præcipimur, quin aliud pro corporis, & animæ proximi dilectione sit assignandum præceptum.

7. Secundò: Quatuor, secundum Augustinum in littera, ex charitate diligenda veniunt, scilicet, Deus, proximus, anima, & corpus: ergo quia secundum mandatum de proximi dilectione, totum proximum diligere debemus; sed proximus corpore, & animâ constat: igitur totum proximum, animam quippè, & corpus, ex charitatis præcepto diligere tenemur: igitur de corporis, & animæ proximi dilectione, duo non extant distinctè spiritualia præcepta.

8. Tertio: Divus Augustinus compressis verbis lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 23. sic thematis explanationem tradidit: *Quatuor enim diligenda sunt, unum, quod supra nos est, scilicet Deus; alterum, quod nos sumus; tertium, quod iuxta nos est, scilicet proximus; quartum, quod infra nos est, scilicet corpus;* sed nomine proximi, corpus, & anima passim intelliguntur: ergo ut totum proximum, quippè corpus, & animam, diligamus, non opus est alio distincto dilectionis præcepto præter dilectionis proximi præscriptum.

9. Quod autem de dilectione animæ, & corporis proprii non sit necesse aliqua specialia ac distincta donari præcepta, sicut de Dei, & proximi dilectione, etiam in littera textus ostendit Magister: Primò: Quia cuilibet homini dilectio suiipsius & etiam animæ, & corporis est naturaliter indita: ergo pro dilectione animæ, & corporis proprii nullum est speciale mandatum.

10. Secundò, ex Augustino nuper relato sic probat Magister: *De secundo, & quarto nulla præcepta danda erant, scilicet, ut diligeremus nos, vel corpus nostrum. Ut autem quisque se diligat, præcepto non est opus:* ergo si non opus est præcepto, ut quisque se diligat, nullum erit proprium ac speciale mandatum pro corporis proprii, & animæ dilectione.

11. Sed oppones primò: Ex Divo Augustino non tenemur ex præcepto diligere nosmetipsos, vel corpus, & animam nostram; sed omne genus diligendarum rerum continetur in his duobus præceptis de Dei, & proximi dilectione: ergo aut non tenemur diligere nosmetipsos, sive corpus, & animam nostram; aut dilectio animæ, &

cor-

corporis proprii necessario ad aliquod debet spectare præceptum.

12. Respondet Magister, Augustinum non dixisse absolute, nos non teneri ex præcepto diligere nosmetipsos, sive corpus proprium, & animam; sed solum asseruisse, non teneri ex speciali ac distincto præcepto à dilectionis proximi mandato, eò quod in illo totum id contineatur. Undè nosmetipsos, sive corpus proprium, & animam diligere non tenemur aliquo ex novo, speciali, aut distincto præcepto, sed solum ex dilectionis proximi præscripto.

13. Et ne quis dubia mente circa hanc M. P. Augustini doctrinam feratur, legat ipsum attentè in littera, & arrectis auribus audiat. Sic alloquitur: *Si te totum diligas, idest, animam, & corpus nullum rerum diligendarum genus in his duobus præceptis prætermisum est. Sed cum dictum est: Diliges proximum tuum sicut te ipsum, simul & tui abs te dilectio prætermisum non est.* Ergo aperte sustinet Augustinus, in illo præcepto de proximi dilectione, non solum proximi, sed tui dilectionem contineri; & totius proximi, & totius tui.

14. Oppones secundò: Nulli hinc adest rationale dubium, Magistri litteram sacramque paginam abundè in præceptis, quæ nobis salubriter exhibentur, diligibilia ex charitate enumerasse; sed tam Magistri littera, quàm sacra pagina duo duntaxat diligibilia enumerant, Deum quippè, & proximum, in quorum gratiam duo nobis præscribunt mandata: igitur membra alia pro debita proximi dilectione, uti superflua, erunt penitus reiicienda, ne Magistri littera, aut sacra pagina diminutionis vitium patiatur.

15. Respondetur ex Magistro in littera negando Consequentiam. Quia in illo proximi dilectionis præcepto, totum proximum, animam scilicet, & corpus, diligere præcipimur, quin aliud pro corporis, & animæ proximi dilectione novum sit assignandum præceptum. Nam dum dicitur: *Diliges proximum tuum sicut te ipsum,* præcipitur homini quòd seipsum diligat; & cum omnis homo sit constitutus ex anima, & corpore, ibi clauditur dilectio utriusque, quin nec sacre pagine, nec Magistri litteræ quis turpem diminutionis notam inurere valeat.

16. Oppones tertio: Quæ specie consonat, solo numero differunt, & diversa distinctionis membra haud valent perficere; sed nos, & proximos nostros specie consonare, & solum numero discrepare videtur: igitur in dilectionis proximi præcepto, non debet homo diligibilium numerum augere, sed una cum proximo suo in eorum numeratione misceri.

Tom. III.

Gg

Rel

17. Respondetur ex Magistri doctrina negando Maiorem, & Consequentiam. Nam indistinctio specifica hominis à proximo suo non impedit diligendorum multiplicationem, attentâ charitatis graduum diversitate; quia qui charitate potitur, facit eum primò tendere ad beatitudinem, & postmodum exoptat proximum tendere ad idem; quemadmodum homo, etsi corpore, & animâ sit phisicè constitutus, unumquè numero, & specie construat compositum, nihilominus diligibilem numerum adauget.

18. Oppones quartò: Pariter philosophari debere videtur de nostro, & proximi corpore, ac de nostrâ, & proximi animâ; sed anima proximi, & nostra duo diligibilia diversa membra constituunt: ergo & nostrum, & proximi corpus; sed ita diligendorum numerus multiplicatur supra numerum à Magistro cum Augustino taxatum: igitur præceptum de proximi dilectione cuncta diligibilia membra penitus non exambit.

19. Respondet Magister negando simile; quia diversimodè comparatur charitas ad animam nostram, & proximi, quàm ad corpus nostrum, & proximi. Nam dilectio corporis proximi continetur sub proximi dilectione, eò quod uniformiter comparatur charitas ad utrumquè, ideòque pro corporis proximi dilectione non opus est, ut alius diversus charitatis ingeminetur gradus: At anima nostra, & corpus comparantur difformiter, quia ad animam comparatur sicut ipsum informans, eidemque inherens; ad corpus verò, sicut eidem dominans, & ipsum regens; sicque nulla efficax subsistit ratio, ut diligibile aliud diversum pro corporis proximi dilectione multiplicetur.

20. Oppones quintò: Omne quod est supra nos, & infra nos, & iuxta nos tenemur ex charitate cum Augustino diligere: ergo & quod est contra nos, inimicos quippè, etiam ex charitatis præcepto tenemur diligere; sed hoc diligibile sub apposis non continetur membris: igitur præceptum de proximi dilectione omnia diligibilia comprehendere non videtur.

21. Respondetur ex eadem Magistri doctrinâ negando Minorem, & Consequentiam. Quia ex charitate diligere aliud quod contra nos est, reverà sub tertio continetur membro, nempe, quòd iuxta nos est. Nam etsi inimicos teneamur ex charitate diligere, qui sunt contra nos; non tamen in eo quòd sunt contra nos, sive ratione culpe; sed solum in eo quòd sunt iuxta nos, sive secundum conformitatem naturæ; atque adeò ex precisâ inimicorum dilectione

non

non est necesse ingeminare numerum diligendorum. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

22. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis disquisitione, secunda statuitur thesis: *Præceptum de proximi dilectione, etiam ad Angelos usque elongari videtur.* In cuius probationem parum moratur Magister, etsi pro illius valido fulcimento quoddam dissolvat dubium in textus littera appositum.

23. His modò ambigit verbis Magister: *Virum ad illud præceptum dilectionis proximi, etiam dilectio pertineat Angelorum.* Et quanvis affirmativè dubitationi respondeat Magister, præmittit tamen, sub proximi nomine omnem contineri hominem, cui adhibendum est opus misericordiæ, si hoc iuvamine indiget.

24. Quod perspicuè in parabolâ semivivi relictæ ostendit Dominus apud Lucam cap. 17. Ibi enim eum appellat proximum, qui erga illum extitit misericors. Et ulterius subdit: *Vade, & tu fac similiter:* ergo quia eum proximum intelligimus, cui vel exhibendum est officium misericordiæ, si indiget, vel exhibendum foret, si indigeret, atque adeò manifestum est, omnem hominem proximum esse reputandum.

25. Probat iam Magister, Angelorum dilectionem ad proximi dilectionis præceptum pertinere: Nomen proximi ad aliquid est; cum nullus valeat esse proximus, nisi proximo, ita ut proximo ipsi sit proximus: ergo non solum ille poterit dici proximus, cui exhibendum sit opus misericordiæ, sed etiam ille, à quo beneficium aliquod recipitur. Modò sic; sed Angeli multa, & assidua nobis conferunt beneficia: igitur Angeli sunt proximi nostri: ergo eorum dilectio, sub proximi dilectionis mandato haud dubiè contineri debet.

26. Sed oppones: Ille reverà dicitur proximus, à quo beneficium recipimus; sed à Deo tanta nobis misericordiæ impenduntur officia, ut in cunctis vitæ nostræ experimur momentis: igitur Deus est proximus; ac proinde dilectio à nobis exhibenda ipsi, necessario debet contineri sub proximi dilectionis præcepto.

27. Respondet Magister negando consequentiam. Quia etsi Deus tanta nobis beneficia conferat, ut omnia ab ipso habeamus; nihilominus sub proximi dilectionis præscripto contineri non valet; quia proprium ac speciale habet Deus de ipsius dilectione mandatum; imò primum, & maximam in lege ab omnibus arbitratur. Et ratio est; quia plus Deum, quàm nosmetipsos diligere debemus,

Gg 2

cum

cum proximum solum sicut nos diligere teneamur : ergo sub dilectionis proximi præscripto dilectio Dei comprehendere non valet.

28. Sed instabis : Etsi Christum Dominum plusquam nosmetipsos diligere debeamus , tamen sub proximi dilectionis præcepto eius continetur dilectio : ergo quanvis Deum plusquam nosmetipsos diligere teneamur , poterit tamen eius dilectio à nobis exequenda , sub proximi dilectionis contineri præcepto.

29. Respondetur ex ipsa Magistri doctrinâ , quod dilectio Christi Domini , in quantum homo , sub proximi dilectionis clauditur mandato , quem etsi plusquam nosmetipsos diligere debeamus , ob sui excellentiam , minus tamen quam Deum , quia in quantum homo , minor est Deo , iuxta illud symboli Athanasii : *Aequalis Patri secundum divinitatem ; minor Patre secundum humanitatem*. Igitur instantia non premit. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

30. PRO TERTIÆ autem , & ultimæ distinctionis partis investigatione , tertia præfigitur thesis : *Benè perpenso diligendorum numero à charitate , quatuor tantum modis proximus dicitur*. Quam solâ quadam compressâ narratione probat Magister in littera.

31. Dicitur enim proximus his quatuor modis. Primò , conditione primæ nativitatis. Secundò , spe conversionis , & salvationis. Tertio , propinquitate cognationis. Quarto tandem , ratione beneficæ subventionis : igitur solum his quatuor modis poterit quisque proximi propriè insigniri nomine.

32. Sic eos expendimus iuxta Magistri nutum , etsi illos hic ipse prætermittere videatur. Primò dicitur proximus conditione primæ nativitatis ; & in hoc sensu omnes homines sunt proximi , eò quod unicuique hominum sua nativitas , & origo adscribatur.

33. Secundò dicitur proximus spe conversionis , & salvationis , quæ modo sunt omnes fideles , qui modo sunt , vel in futuro erunt ; sive qui nedum ad fidem sunt conversi , sed etiam convertibiles.

34. Tertio dicitur proximus propinquitate cognationis , ut sunt nobis sanguine specialiter coniuncti , sicut parentes , & consanguinei , de quibus in Quarto Sententiarum libro , distinctione trigesima nonâ refusè differuimus.

35. Quarto demum dicitur proximus ratione beneficæ subventionis , sive beneficii exhibitione ; & sub hac consideratione Angeli sunt proximi nostri , cum multa , & assidua passim nobis conferant beneficia : ergo solum his quatuor modis poterit quis proximi nomen sortiri. Et hæc de tertiâ , & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

Quæ-

QUÆSTIONES.

36. QUÆSTIO 1. An , quando , & quomodo teneamur diligere proximum ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. q. 44. art. 2. Prado in Theolog. Moral. cap. 12. q. 4. s. 1. & seqq. Cayetan. 2. 2. q. 25. art. 1. Bannez 2. 2. q. 44. art. 2. dub. 2. Ledesma tom. 2. tract. 3. cap. 5. conclus. 7. Araujo 2. 2. q. 23. art. 5. Nicolai in 3. dist. 29. q. 1. art. 5. & seqq. Philipp. à SS. Trinit. tom. 3. tract. 1. disp. 11. dub. 8.

37. Ex Subtili Scholâ Scotus in 3. dist. 28. q. unic. Marchant tom. 2. tract. 2. tit. 4. sect. 2. q. 1. Villalobos tom. 2. tract. 3. difficult. 5. num. 4. Herincx p. 3. disp. 11. q. 6. Lychetus in 3. dist. 28. art. 1. Pitygian. in 3. dist. 28. q. 1. art. 1. Aquila in 3. dist. 28. q. 1. Cavellus in schol. in 3. dist. 28. q. unic. Benjumea de charit. q. 2. art. 2. p. 1. Pichon de charit. p. 2. disp. 1. cap. 1. sect. 2.

38. Ex Scholâ Eximia Suarez de charit. disp. 5. sect. 4. num. 2. & seqq. Amicus tom. 4. disp. 28. sect. 1. Palao tom. 1. tract. 6. disp. 1. punct. 5. num. 4. Rhodés tract. 6. disp. 4. q. 2. sect. 3. s. 3. Escobar tom. 6. lib. 49. cap. 15. dub. 18. Carleton tom. 2. disp. 37. sect. 1. & seqq. Honoratus Fabri tom. 2. tract. 6. disp. 6. q. 1. & 2. Gordonus tom. 2. q. 13. cap. 4. & 5. Ripalda de charit. disp. 23. sect. 2.

39. Ex aliis D. Bonaventura in 3. dist. 28. q. 2. art. 1. Aureolus in 3. dist. 28. q. 1. Gabriel in 3. dist. 28. q. 1. art. 1. Malletus tom. 2. pag. 22. & 26. Eltius in 3. dist. 28. s. 2. Caspensis tom. 2. tract. 17. disp. 3. sect. 6. Trullench lib. 1. cap. 5. dub. 4. num. 3. Lorca de charit. disp. 58. sect. 3.

40. Quæstio 2. An creaturæ rationales sint ex charitate diligende ? De quò , hic q. 1.

41. Quæstio 3. An dæmones , & damnati sint ex charitate diligendi ? De quò , hic q. 1.

42. Quæstio 4. An peccatores sint ex charitate diligendi ? De quò , hic q. 1.

43. Quæstio 5. An corpora nostra ex charitate sint diligenda ? De quò , hic q. 1.

44. Et omnes quæstiones distinctionis superioris possunt hæc excitari.

DE